

VÄRLDSVATTENDAGEN
22 MARS

**Sammanfattning av
Världsvattendagen 2009**

Susanne Paul, Svenska hydrologiska rådet

Sammanfattning av Världsvattendagen 2009

Inledning

Det var fjärde året i rad som Svenska hydrologiska rådet (SHR) samordnade firandet av Världsvattendagen i Sverige. Från Helsingborg i söder till Arvidsjaur i norr anordnades totalt 28 officiella aktiviteter vid elva platser under fredagen den 20 mars och söndagen den 22 mars. Världsvattendagen 2009 uppmärksammades i media med 19 tidningsartiklar, två radionotiser och ett inslag i lokal TV. Under året tillkom cirka 300 nya registrerade användare av vårt informationsmaterial, Vattenpaketet.

Bakgrund och syfte

SHR är ett svenskt hydrologiskt samarbetsorgan med det övergripande syftet att främja hydrologisk forskning och utbildning samt att verka för att hydrologiska kunskaper och forskningsresultat kommer hela samhället till godo.

Utifrån detta syfte samordnade SHR för första gången firandet av Världsvattendagen år 2006. Det första initiativet till en internationell vattendag togs vid Riokonferensen 1992 och tanken med dagen är att öka medvetenheten om och uppmärksamma vår gemensamma naturresurs vatten genom olika aktiviteter. SHR har genom IHP/IOC-kommittén, en svensk del av FN-systemet, mandat att initiera och samordna Världsvattendagen i Sverige.

Världsvattendagen 2009

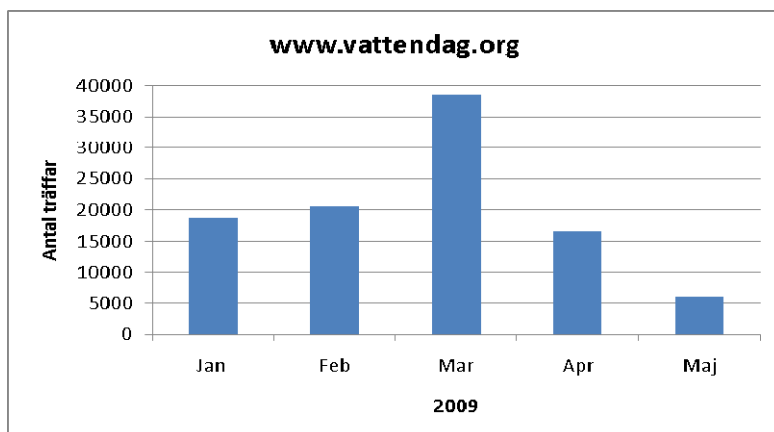
Tema var Det gränslösa vattnet (Transboundary Waters) och den 22 mars inföll på en söndag. För att underlätta för aktiviteter som är lämpligare en vardag (t ex skolaktiviteter) utsågs fredagen 20 mars som alternativ dag för firandet.

Det generella målet inom SHR var liksom tidigare år att firandet av Världsvattendagen ska växa i omfattning, både i antalet arrangerade aktiviteter och antal orter som deltar, samt att dagen ska få ökad betydelse i Sverige.

Vattenpaketet

Inför 22 mars 2009 hade Vattenpaketet utökats med två nya moment, varav den ena behandlar 2008 års tema "Hälsa och hygien" och det andra 2009 års tema "Det gränslösa vattnet". Sedan Världsvattendagen 2008 har det tillkommit cirka 300 ny registrerade användare, varav de flesta nyregistreringar gjordes inför 22 mars.

Målgruppen för Vattenpaketet är främst gymnasielärare, men även lärare i de yngre åren. Informationsmaterialet är tänkt som ett komplement till aktiviteter som anordnas i samband med Världsvattendagen, men är lika användbart i samband med andra aktiviteter när det finns intresse att öka förståelse för vattnets roll i naturen och samhället, och hur människan kan utnyttja, skydda och påverka vattnet. Sedan den 1 mars 2008 finns informationspaketet tillgänglig för gratis nedladdning på den officiella webbplatsen för Världsvattendagen.

Figur 1. Antal träffar för www.vattendag.org under perioden jan-maj 2009.

www.vattendag.org

Den officiella webbplatsen för Världsvattendagen uppdaterades fortlöpande inför 22 mars 2009 och en webbsida för arrangörer utvecklades för att underlätta förmedling av tillgängligt kampangmateriel. En del material var tillgängligt direkt att ladda hem eller att få genom direkt kontakt via e-post eller telefon. Efter den 22 mars har även hänvisningar för mediala inslag om firandet av Världsvattendagen i Sverige lagts upp. Antalet träffar för webbplatsen ökar inför 22 mars och kulminerar under mars månad, se figur 1.

Webbplatsen för Världsvattendagen är i behov av förnyelse och utveckling för att kunna bli mer attraktiv för den nyfikne på Världsvattendagen och ge ett bättre stöd till arrangörerna.

Organisation och ekonomi

SHRs organisation kring samordning är begränsad av SHRs ekonomi. Inför Världsvattendagen var Susanne Paul deltidsanställd som samordnare och för mindre projekt gavs uppdrag till utomstående. Budgeten för samordningen var begränsad, utöver lönekostnader avsattes 10 000kr för omkostnader, vilket var samma belopp som föregående år. Under 2009 fick även SHR bidrag på 20 000kr för samordning av IHP-kommittén.

SHRs samordning av VVD09

SHRs samordning bestod av att kontakta potentiella och tidigare arrangörer, att aktivt stödja engagerade arrangörer med idéer och tips, och att förmedla kontaktuppgifter och material. SHR tog fram två informationsfoldrar (en skapad av SHR och en annan skapad av UN Water och översatt av SHR) och tipspromenad, utvecklade ett temamoment inom Vattenpaketet och tryckte T-shirts till arrangörerna. Material skickades ut per post till registrerade arrangörer.

Det var mycket positivt för samordningen av Världsvattendagen att UN Water gjorde en tidig och större internationell satsning än någonsin tidigare. SHR skapade goda kontrakter med den internationella samordningen från UN Water och kunde tillsammans med dem ta fram svenska översättningar av deras material, både informationsfolder och logotyp för 2009 års tema. Alla arrangörer uppmanades att ta del av den internationella samordningen.

Bidrag från IHP-kommittén

SHR kunde tack vare IHP-kommitténs bidrag förbättra samordningen av Världsvattendagen genom ett tydligare stöd till arrangörerna med kreativa idéer, goda kontakter och utvecklat kampanjmaterial. SHR har med medel från IHP-kommittén kunnat erbjuda arrangörerna stöd genom att ha:

- fortlöpande utvecklat och uppdaterat den svenska webbplatsen för samordning av Världsvattendagen www.vattendag.org,
- etablerat kontakt med ansvariga för Världsvattendagen vid UN Water,
- i samarbete med UN Water översatt deras kampanjbroschyr till svenska. Broschyren finns tillgänglig både på internationella webbplatsen och på nationella webbplatsen för Världsvattendagen,
- i samarbete med UN Water översatt den internationella logotypen för VVD09 och gjort den tillgänglig för arrangörer i Sverige,
- producerat en broschyr om 2009 års tema ur ett svenskt och internationellt perspektiv för allmänheten. Ett bra komplement till den översatta kampanjbroschyren.
- utvecklat ett moment (bildspel och fördjupningstext) om "Det gränslösa vattnet" inom Vattenpaketet
- påbörjat utvecklingen av annons- och planschmallar för gemensam marknadsföring av Världsvattendagen. Mallarna kommer att kunna användas från år till år.

Ett första grafiskt förslag på annons- och planschmall beräknas vara klart i slutet av oktober och i januari 2010 ska mallarna vara tillgängliga för arrangörerna på webbplatsen.

Synpunkter från arrangörerna

SHR hämtade liksom tidigare år in synpunkter från arrangörerna för 2009 genom en utvärdering med tio allmänna frågor. Samtliga arrangörer som svarade på utvärderingen är nöjda med sina aktiviteter, även om några få önskade att de hade nått ut till flera deltagare och besökare. Det är viktigt att rikta marknadsföringen direkt till målgruppen och nå ut i god tid före firandet. Önskemålet är att SHR redan i mitten hösten året före initierar planeringen av firandet genom att kontakta tidigare och potentiella arrangörer. Alla utom en svarande önskar delta nästa år. Många är mycket nöjda med SHRs samordning och några synpunkter att begrunda är önskan om snabbare svar på frågor, ytterligare nätverkande mellan arrangörerna och att få tillgång på kampanjmaterial tidigare. Flera arrangörer efterfrågar mer material i form av informations- och aktivitetsmaterial, samt kampanjmaterial som T-shirts, banderoll, roll-up, ballonger och pennor.

Avslutande kommentar från samordnare av Världsvattendagen 2009

I sin helhet har Världsvattendagen 2009 överträffat de tidigare Världsvattendagarna genom att flera har kunnat delta i firandet genom fler aktiviteter, flera aktiva orter runt om i landet, flera registrerade användare av Vattenpaketet, samt lättillgängligt kampanjmaterial för firare och arrangörer. Även antalet mediala inslag om Världsvattendagen 2009 var fler än tidigare år.

Samordningen av SHR utvecklas varje år och detta år har vi lyckats skapa goda kontakter med UN Water och många nya arrangörer i Sverige. Det finns inom SHR ingen brist på idéer om utvecklandet av firandet av Världsvattendagen, enbart resurserna sätter gränserna. Arbetet med samordningen är mycket stimulerande och tilliten är stor inom SHR att firandet av den internationella dagen kommer att växa för varje år.

Tjugoåtta aktiviteter i Sverige

Helsingborg

- Firandet av Världsvattendagen för elever i år 5, Helsingborgs stad avdelning Miljöverkstaden och UNICEF

Ljungbyhed, Skåne

- Utställning av barnteckningar på temat "Vatten är livet" från teckningstävlingen för elever i år 4, Länsstyrelsen i Skåne län och Naturum Skäralid

Kalmar

- Familjefest på Kalmar slott med insamling till vattenbrunnar i Mali, Kalmar Soroptimistklubb, Soroptimisterna i Bamako Mali och Kalmar kommun.

Göteborg

- Uställning, musik, tävling, paneldebatt för gymnasieungdomar och allmänheten, Universeum, Göteborg Vatten, Kretsloppskontoret, Gryaab, Sweco, Karlstads universitet, Hagenskolan och Brunnsbo musikklasser.

Lysekil

- Aktiviteter som föreläsningar, vattenexperiment och utställningar, Havets hus

Norrköping

- Seminarium om olika aspekter av internationell hydrologi för gymnasieungdomar, SMHI
- Information, vattendroppsförsäljning och utdelning av vattenflaskor i samband med EM-kvalsmatch i handboll, Norrköping Vatten AB och UNICEF Norrköping
- Ekoturen – Världsvattendagen, Studieförbundet i Norrköping

Stockholm

- Seminarium för Världsvattendagen, Swedish Water House (SWH) och SIWI
- Föredrag om aktuella vattenfrågor för gymnasieungdomar, KTH
- Föreläsningar om aktuella vattenfrågor för gymnasieungdomar, Stockholm universitet
- Firande av Världsvattendagen, Aquaria Vattenmuseum, Stockholm universitet och UNICEF.

Karlstad

- Föreläsningar, utställning och tipspromenad, Naturum Värmland och NBV.
- Allmänheten bjuds för att fira Världsvattendagen, Värmlands museum och Länsstyrelsen i Värmlands län.

Uppsala

- Öppna föreläsningar, Östersjöuniversitet och Stadsbiblioteket
- Vattenfestival för skolbarn, Fyrishov, Uppsala vattencentrum och Länsförsäkringar
- Halvdag för gymnasieungdomar, Uppsala universitet
- Studiebesök för skolklasser på Gränby vattenverk, Uppsala kommun
- Samrådsmöte om arbetet med Sveriges vattenförvaltning, Vattenmyndigheten Norra Östersjöns vattendistrikt.

Umeå

- Lunchföreläsning, Kafé Station
- Filmvisning "Blue Gold: World Water Wars", Umeå universitet
- Lunchföreläsning, Umeå och Stadsbiblioteket

- Filmvisning "Blue Gold: World Water Wars", Folkets Bio
- Öppet hus med experiment och aktiviteter, samt föreläsning, Umevatoriet.
- Vattenfestival och firande av Världsvattendagen, Umeå simhall

Arvidsjaur

- Vattenrådsdagar 2009, Vattenmyndigheten i Bottenviken och Vattensamverkan Norr.

Nationellt

- Barnfototävling "Expedition: Skräpfotograf", Sjöhistoriska museet

Internationellt

- Uppmaning att arbeta med kampanjen "Water for Life", Life-Link Friendship- Schools

Mediaa inslag om Världsvattendagen

Tidningar

1. Barometern 23/3
2. Barometern 23/3
3. Bohuslänningen 23/3
4. Finnveden Nu 19/3
5. Folkbladet 23/3
6. Göteborgs Posten 20/3
7. Göteborgs Posten 20/3
8. Kalmar Posten 23/3
9. Kalmar Posten 23/3
10. Lysekilsposten 23/3
11. Norrköpings Tidningar 23/3
12. Svenska Dagbladet 24/3
13. Uppsala Nya Tidning 19/3
14. Vårt Göteborg 19/3
15. Värmlands Folkblad 23/3
16. Västerbottens Folkblad webb 23/3
17. Västerbottens Kuriren
18. Östra Småland 23/3
19. Östersunds Posten 22/3

Radio

1. Sveriges Radio P2 ad lib 23/3
2. Sveriges Radio P4 Kristianstad 20/3
3. Sveriges Radio P4 Uppland 23/3

Tv

1. Kalmar lokal-TV

Nätverk kring VVD09

Aquaria vattenmuseum, www.aquaria.se
Folkets bio Umeå, www.film.umea.com/folketsbio/
Fyrishov, www.fyrishov.se
Gränby vattenverk, Uppsala kommun, www.uppsala.se
KTH, Institutionen för mark- och vattenteknik, www.lwr.kth.se
Life-Link Friendship-Schools, www.life-link.org
Länsstyrelsen i Värmlands län, www.lansstyrelsen.se/varmland
Medley Umeå simhall, www.medley.se/umeasimhall
Miljöverkstaden,
<http://www.helsingborg.se/templates/SubMain.aspx?id=8032&epslanguage=SV>
Norrköpings vatten AB, <http://www.norrkoping.se/miljo-natur/vatten/>
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, NBV, www.nbv.se
Region Västerbotten, www.regionvasterbotten.se
Sjöhistoriska museet, www.sjohistoriska.se
SMHI, www.smhi.se
Stockholm International Water Institute, www.siwi.org
Stockholm universitet, www.su.se
Studieförbundet, www.sv.se
Sveriges lantbruksuniversitet, www.slu.se
Swedish Water House, www.swedishwaterhouse.se
UNICEF, www.unicef.se
Umeva, www.umeva.se
Umevatoriet, www.umevatoriet.se
Umeå akademiska miljöförening, <http://umam.blogspot.com/>
Umeå FN-förening, www.umeafn.org
Umeå simsällskap, www.umesim.com
Umeå stadsbibliotek
Umeå universitet, Institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap, www.emg.umu.se
Uppsala stadsbibliotek
Uppsala vattencentrum, www.uvc.uu.se
Uppsala universitet, Institutionen för geovetenskaper, www.geo.uu.se
Utrikespolitiska föreningen Umeå, <http://upfu.org/>
Vattenmyndigheten för Bottenviken, www.vattenmyndigheterna.se
Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt, www.vattenmyndigheterna.se
Vattensamverkan Norr

Svenska hydrologiska rådet, SHR

SHRs kansli
c/o Inst för geovetenskaper
Villavägen 16
752 36 Uppsala
Tel: 018 – 471 71 90
E-post: susanne.paul@vattendag.org
Webbplats: www.vattendag.org